

5. АВГУСТ – ДАН СЕЋАЊА НА СТРАДАЊЕ И ПРОГОН СРБА

У новијој српској историји тешко је наћи тужнији дан од 5. августа 1995. године, када је почињен један од највећих злочина над српским народом, о коме говоре и сурове статистике о убијеним и прогнаним лицима.

Тог дана, пре 22 године, више од 220.000 Срба са простора Лике, Баније, Кордуна, Далмације, морало је да напусти своја вековна огњишта у покушају да сачувају голе животе. Склањајући се пред злочиним у коме је убијено 1853 људи, велики број њих је уточиште пронашао у Републици Србији.

Непрегледне колоне избеглица, тракторске приколице пуне деце, жена, старих и немоћних, деца која управљају тракторима, само су неке од слика које ће трајно остати забележене у колективној свести нашег народа. Сlike које опомињу, и истовремено подсећају на обавезу да не дозволимо да се тако нешто икада више понови.

У акцији Олуја за само неколико дана избрисани су трагови постојања српског народа на тим просторима. Потпуно је уништено више векова културе једног народа, 25 хиљада кућа, 13 хиљада привредних објеката, 78 црква, 29 музеја, 181 гробље. Више од 1.000 села и насеља, у којима су Срби били већина, практично је престало да постоји.

Бројни су злочини почињени током и након акције Олуја од стране припадника хрватских оружаних снага, који су, нажалост, и до дана данашњег остали некажњени. Ни данас, након 22 године, још увек није расветљена судбина 851 лица који се и даље воде као нестали, нити су ексхумирани и идентификовани посмртни остаци више стотина људи. Решавање ових питања је од посебног значаја за породице несталих лица, које годинама покушавају да пронађу и достојно сахране посмртне остатке својих најближих.

Обележавање Дана сећања има посебан значај овде у САД будући да је не мали број оних који су се тог 5. августа 1995. године нашли у избегличким колонама, након неког времена проведеног у Републици Србији, прилику за нови почетак пронашло у овој земљи. Тада је, више него икада, од значаја била хуманост и спремност наших људи не само у матици, већ и оних који су овде, у САД, живели деценијама, да помогну и олакшају својим сународницима који су остали без ичега, и који су дошли овде да започну свој живот од нуле, са надом и жељом да својој деци обезбеде бољу будућност.

Република Србија жели најбоље могуће односе са својим суседима. Као предводник политике помирења у региону, учинила је значајне кораке у том правцу, изражавајући пијетет према невиним жртвама других народа, и истовремено процесуирајући у својим редовима оне који су такве злочине починили. Због тога, Србија са пуним правом тражи од других да се на исти начин односе према српским жртвама и страдањима, и према злочиним почињеним од стране њихових сународника, јер је то једини пут да на простору Балкана уследи трајни мир и стабилност, зарад добробити наше деце и генерација које долазе.

Одлуком Владе Републике Србије од 29.7.2015. године, 5. август одређен је за Дан сећања на страдање и прогон Срба у ратовима 90-их. Тог дана треба да се сетимо наших сународника који су изгубили своје животе у трагичним догађајима током 90-их, свих оних који су изгубили своје најмилије и били присиљени да напусте своја вековна огњишта, остављајући иза себе гробове својих предака, целокупан иметак, и све оно што је стварано генерацијама.

Због свега тога, због наше прошлости и наше будућности, 5. август је дан који треба да постане део колективног сећања - када одајемо дубоку почаст жртвама.

Ђерђ Матковић

Амбасадор Републике Србије у Сједињеним Америчким Државама